

Rigsombudsmanden i Grønland
riomgr@gl.stm.dk

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
Fax 72 28 24 01
valg@oim.dk
valg.oim.dk

Sagsnr.
2013-08650

Brevstemmeafgivning til kommunal- og regionalvalget i Danmark den 19. november 2013

Doknr.
114965

1. Indledning

Dato
15-08-2013

Tirsdag den 19. november 2013 skal der afholdes valg til kommunalbestyrelser og regionsråd i Danmark. Valgene afholdes efter reglerne i lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 127 af 11. februar 2013, og de retsfor skrifter, der er udstedt i medfør heraf.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal i den anledning anmode Rigsombudsmanden om at underrette kommunerne (folkeregistrene) i Grønland samt de særligt bemyndigede stemmemodtagere i Grønland (bortset fra chefen for slædepatruljen Sirius og stationslederen på Station Nord) om nedenstående samt sørge for, at kommunerne (folkeregistrene) i Grønland samt de særligt bemyndigede stemmemodtagere i Grønland (bortset fra chefen for slædepatruljen Sirius og stationslederen på Station Nord) bliver forsynet med det fornødne brevstemmemateriale.

2. Betingelser og frist for brevstemmeafgivning

Ret til at afgive stemme, herunder brevstemme, til kommunale og regionale valg har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen/regionen i Danmark, og som herudover enten har dansk indfødsret (statsborgerskab), er statsborger i en de øvrige medlemsstater i EU, er statsborger i Island eller Norge eller uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen.

Efter reglerne i den kommunale og regionale valglovs kapitel 6 kan enhver vælger afgive brevstemme i enhver kommune fra og med den 3. tirsdag i august måned i valgåret, dog senest lørdagen før valgdagen. **På borgerservicecentre i Danmark og andre steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, kan der således brevstemmes fra og med tirsdag den 20. august 2013 til og med lørdag den 16. november 2013.**

Vælgere, der midlertidigt opholder sig i Grønland, kan brevstemme på de grønlandske folkeregistre samt hos de særligt bemyndigede stemmemodtagere i Grønland. **Brevstemmeafgivningen i Grønland kan finde sted fra og med tirsdag den 20. august 2013** (dvs. fra og med den 3. tirsdag i august måned i valgåret).

Loven indeholder ikke nogen sidste frist for at afgive brevstemme hos en stemmemodtager i udlandet m.v. En brevstemme skal imidlertid være afgivet i så god tid, at den kan være sendt hjem til vedkommende kommune og være afleveret på vedkommende afstemningssted, inden afstemningen begynder kl. 9 på valgdagen. Det vil være hensigtsmæssigt, at vælgere, der henvender sig for at brevstemme på de grønlandske folkeregistre eller hos de særligt bemyndigede stemmemodtager i Grønland kort før valgdagen, orienteres herom. **Ingen vælger, der henvender sig for at afgive brevstemme før valgdagen, kan dog afvises fra at afgive brevstemme**, uanset at det ikke er sandsynligt, at brevstemmen kan nå hjem i tide.

3. Brevstemmemateriale

Ved brevstemmeafgivning må kun anvendes det brevstemmemateriale, der er tilvejebragt ved Økonomi- og Indenrigsministeriets foranstaltning.

Det er fortsat det brevstemmemateriale, som Økonomi- og Indenrigsministeriet fik fremstillet i 2008 til kommunale og regionale valg, og som blev benyttet ved valget i 2009, som skal benyttes ved kommunal- og regionalvalget i 2013. **Eventuelle restoplæg af brevstemmemateriale fra kommunal- og regionalvalget i 2009 kan derfor fortsat benyttes.**

Brevstemmematerialet består af:

- 1) en **grå stemmeseddel** til kommunalbestyrelsesvalget påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalg" og forsynet med tre rubrikker til angivelse af henholdsvis bogstavbetegnelse, listebetegnelse (partinavn) og kandidatnavn,
- 2) en **blå konvolut**, der på forsiden er påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalg" samt en kortfattet vejledning om, hvordan stemmesedlen skal udfyldes,
- 3) en **gul stemmeseddel** til regionsrådsvalget påtrykt ordene "Stemmeseddel til regionsrådsvalg" og forsynet med tre rubrikker til angivelse af henholdsvis bogstavbetegnelse, listebetegnelse (partinavn) og kandidatnavn,
- 4) en **gul konvolut**, der på forsiden er påtrykt ordene "Stemmeseddel til regionsrådsvalg" samt en kortfattet vejledning om, hvordan stemmesedlen skal udfyldes,
- 5) et **følgebrev**, der på vejledningssiden nederst i højre hjørne er påtrykt: "Schultz 2008", samt
- 6) en **gråblå yderkuvert**, der på forsiden i nederste venstre hjørne er påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunale og regionale valg".

Brevstemmematerialet tilsendes fra Rigsombudsmanden, hvorfra mere materiale kan rekvireres, hvis nødvendigt.

Brevstemmemateriale beregnet til folketingsvalg, folkeafstemninger eller Europa-Parlamentsvalg kan *ikke* benyttes til kommunale og regionale valg.

Restoplæg fra kommunal- og regionalvalget i 2005 eller tidligere kommunalvalg må som udgangspunkt **ikke** bruges, men skal kasseres. Viser det sig alligevel nødvendigt

i enkelte situationer at benytte restoplæg af brevstemmemateriale fra kommunale og regionale valg i 2005, skal ministeriet gøre opmærksom på, at det kan give nogle problemer i forhold til postsorteringen, hvis yderkuverten frankeres med en frankeringsmaskine, der påfører afsenderens postnummer. I dette tilfælde kan man risikere, at yderkuverten ved den maskinelle postsortering returneres til indehaveren af frankeringsmaskinen. Dette skyldes, at yderkuverten i det gamle materiale er mindre end i det nye brevstemmemateriale, som ministeriet har fået fremstillet. For at undgå dette skal brevstemmemodtageren overstrege afsenderadressen i frankeringsstempleet, inden brevet videregives til Post Danmark til postbesørgelse.

4. Fremgangsmåden ved anvendelse af brevstemmematerialet til kommunale og regionale valg 2013

Ved brevstemmeafgivning til kommunale og regionale valg skal der kun bruges ét sæt brevstemmemateriale, idet hvert sæt som nævnt indeholder både en stemmeseddel med tilhørende konvolut til kommunalbestyrelsesvalget og en stemmeseddel med tilhørende konvolut til regionsrådsvalget. Følgebrevet vedrører derfor både kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget, og dette følgebrev samt de to konvolutter med stemmesedler skal sendes til vedkommende kommunalbestyrelse i samme yderkuvert. **Yderkuverterne må ikke være indlagt i andre konvolutter ved aflevering til postbesørgelse.**

Om fremgangsmåden ved stemmeafgivningen kan i øvrigt henvises til den vejledning, der er trykt på bagsiden af følgebrevet. På forsiden af følgebrevet skal vælgeren bl.a. angive, om der fremsendes én eller to konvolutter med stemmeseddel, jf. nedenfor.

Hvis en vælger kun ønsker at afgive stemme enten til kommunalbestyrelsesvalget eller til regionsrådsvalget, kan vælgeren tilbagelevere den ubenyttede stemmeseddel med tilhørende konvolut til stemmemodtageren, der i givet fald straks skal tilintetgøre den ubenyttede stemmeseddel og konvolut. I stedet for at tilbagelevere den ubenyttede stemmeseddel med tilhørende konvolut, kan vælgeren dog blot undlade at udfylde den pågældende stemmeseddel, men i øvrigt følge den almindelige fremgangsmåde ved at lægge den blanke stemmeseddel i den tilhørende konvolut og tilklæbe denne, og derefter lægge den tilklæbede konvolut i yderkuverten sammen med den anden konvolut med udfyldt stemmeseddel samt følgebrevet.

5. Hjælp til brevstemmeafgivning

I henhold til en lovændring gennemført i 2008 (lov nr. 1347 af 19. december 2008) har *alle* vælgere med behov for hjælp til stemmeafgivningen ret til at forlange, at hjælpen ydes af den person, som vælgeren selv har udpeget, når blot der samtidig medvirker en myndighedsperson (jf. kommunal- og regionalvalglovens § 55, stk. 2, og § 67, stk. 4). Hjælpen ydes af den personligt udpegede hjælper *ud over* stemmemodtageren eller, hvis der medvirker flere stemmemodtagere, *i stedet for* den ene af stemmemodtagerne. Ønsker vælgeren hjælp fra en personligt udpeget hjælper, skal der således i *alle* tilfælde ud over den personlige hjælper tillige medvirke en stemmemodtager. Dette gælder såvel ved stemmeafgivningen på afstemningsdagen som ved brevstemmeafgivningen.

Den fornødne hjælp skal i tilfælde, hvor vælgeren ved brevstemmeafgivning har udpeget en personlig hjælper, ydes af hjælperen og stemmemodtageren i *forening*. Det

vil dog være naturligt, at det er stemmemodtageren, der sikrer sig vælgerens identitet, giver vælgeren vejledning m.v. og attesterer stemmeafgivningen på følgebrevet. Som en følge heraf må hjælperen i stedet for stemmemodtageren underskrive følgebrevet på vælgerens vegne, hvis vælgeren skal have hjælp hertil, da den, der underskriver følgebrevet, ikke samtidig må attestere. Kan den person, vælgeren har udpeget, ikke underskrive følgebrevet, må en anden stemmemodtager tilkaldes for at løse denne opgave.

6. Vejledning om brevstemmeafgivning til de kommunale og regionale valg den 19. november 2013

- ./. Vedhæftet som bilag findes Økonomi- og Indenrigsministeriets **Vejledning om brevstemmeafgivning til de kommunale og regionale valg den 19. november 2013 ved brevstemmeafgivning på Færøerne, i Grønland, i udlandet, på danske skibe i udenrigsfart og på danske havanlæg uden for dansk område.**

I vejledningen er bl.a. gengivet indholdet af Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse af 2. august 2013 om, hvilke bogstavbetegnelser der ved de kommunale og regionale valg den 19. november 2013 skal tildeles kandidatlistor for partier, der pr. 1. august 2013 er opstillingsberettigede til folketingsvalg, og for det tyske mindretals parti. I tilslutning hertil er udtrykkeligt anført, at fortegnelsen ikke viser, om de nævnte partier opstiller til valget i den enkelte kommune eller region. Det er endvidere anført, at fortegnelsen ikke udelukker, at der i de enkelte kommuner/regioner kan være eller blive opstillet andre kandidatlistor. Bekendtgørelsen er offentliggjort i Statstidende den 2. august 2013.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal anmode Rigsombudsmanden om at tilsende de grønlandske kommuner (folkeregistre) samt de særligt bemyndigede stemmemodtagere i Grønland (bortset fra chefen for slædepatruljen Sirius og stationslederen på Station Nord) et eksemplar af vejledningen med henblik på, at vejledningen kan være til rådighed for de vælgere, der måtte henvende sig for at brevstemme til det danske kommunal- og regionalvalg.

Til brug for Rigsombudsmandens rekvisition af brevstemmemateriale kan det oplyses, at brevstemmemateriale kan rekvireres hos Rosendahls - Schultz Distribution, Herstedvang 10, 2620 Albertslund, tlf. 43 22 73 00, telefax 43 63 19 69, e-mail distribution@rosendahls.dk. Det er ikke muligt at bestille brevstemmemateriale via forlagets hjemmeside. Ved bestillinger af brevstemmemateriale bedes tydeligt angivet, at man ønsker **store sæt**, der består af alle 6 dele af brevstemmematerialet.

Med venlig hilsen
Nicoline Nyholm Miller